

muqeddes kitab

Yaqub

yazghan xet

YAQUB YAZGHAN XET

Muqeddes Kitab - Yéngi Ehde (Injil)
20-qisim

1950-yilidiki «Muqeddes Kitab»ning
uyghurche terjimisi hazirqi zaman
uyghur tiligha özgertildi

2013
Deslepki nusxa

www.dunyaningnuri.com

YAQUB YAZGHAN XET

On ikki qebilige salam

1 ¹ Xudaning we Xudawende Eysa Mesihning bendisi Yaqubtin tarilip ketken on ikki qebilige salam.

Étiqad we sinaq

² Ey buraderlirim, xilmuxil sinaqlargha chüshkinginlarni chong xushalliq sananglar. ³ Bilinlarki, imanینگلarning sinishi sewr hasil qilidu. ⁴ Lékin, siler kamil we eyibsiz bolup, héch ishta kemlikinglar bolmisun dep, sewrning emili kamil bolsun.

⁵ Silerdin birkim hékmette öksügen bolsa, eyiblimey, xush-riza bilen hékmet béridighan Xudadin tilisun we uninggha bérididu. ⁶ Lékin héch shek keltürmey, étiqad bilen tilisun, chünki shek qeltürgüchi déngizning shamaldin urulup chayqalghan dolqunigha oxshaydu. ⁷ Shundaq adem Xudadin bir nerse tapay dep, ümid qilmisun. ⁸ Ikki pikirlik kishi hemme yollirida turaqsizdur.

⁹ Namrat bolghan burader özining kötürülgini bilen pexirlensun. ¹⁰ Lékin döletmen bolghan burader özining töwen qilin'ghini bilen pexirlensun, chünki u otning gülidek tozup kétidu. ¹¹ Mana aptap issiqliq bilen chiqip, yer otini qurutidu we güli chüshüp güzelligi yoqilidu. Döletmen shundaq öz yollirida solishidu.

¹² Sinaqqa sewr-taqet qilghan kishi mubarektur. Chünki sinaqtin sap chiqsa, Xudawende özini dost tutquchilargha wede qilghan tiriklik tajini tapidu.

¹³ Birkim sinaq qilin'ghanda: «Xuda teripidin sinaq qilinimen» dep éytmisun, chünki Xuda yamanliqtin sinaq qilinmaydu we özi héchkimni sinaq qilmaydu.

¹⁴ Lékin birkim öz shehwitidin tartilip éziqtursa, sinaq qilinidu. ¹⁵ we shehwet hamilidar bolghandin keyin, gunah tughidu. Emma gunah pishqandin keyin ölüm tughidu. ¹⁶ Ey amraq buraderlirim, azmanglar.

¹⁷ Her yaxshi hediye we her kamil inam yuqiridin nurlarning Atisi teripidin nazil bolidu. Uning özide özgirish we tebdillikning sayisi yoqtur. ¹⁸ U bizni xuddi öz mexluqatining tunji méwisi bolsun dep, öz iradisige muwapiq bizni heqiqetning sözi bilen tughdurdi.

Xudaning sözini emelge keltürüş

¹⁹ Ey amraq buraderlirim, shuni bilinglarki, her adem anglimaqta ittik, söz qilishta éghir we ghezeplinishte sus bolsun. ²⁰ Chünki ademning ghezipii Xudaning aldida adil bolghanni emelge keltürmeydu. ²¹ Bu wejidin her paskiniliq we yamanliqning qalduqlirini tashlap, silerde térilip janliringlarni qutquzalaydighan sözni yawashliq bilen qobul qilinglar.

²² Emma sözni emelge keltürgüchi bolunglar. Öz özünglarni aldap, yalghuz anglighuchi bolmanglar. ²³ Chünki biraw anglighuchi bolup qilghuchi bolmisa, bir eynekte özining yüzige qaraydighan kishige oxshaydu. ²⁴ Chünki u özige qarap qoyup, kétip derhal özining qandaq bolghinini untup qalidu. ²⁵ Lékin azadliqning kamil qanunigha nezer sélip qarap, uninggha dawamliq qarap, unitidighan anglighuchi bolmay, belki emel qilghuchi bolghan kishi öz ishida mubarek bolidu.

²⁶ Birkim özini dindar dése we öz tiligha yügen salmay, öz könglini aldatsa, undaqning dindarliqi inawetsizdur. ²⁷ Xuda Atining aldida pak we eyibsiz bolghan ibadet yétimlerni we tullarni öz tenglikliride yoqlap, özini dunyadin daghsiz saqlimaqtur.

Ayrimichiliq qilmasliq

2¹ Ey buraderler, shan-sherepning igisi Xudawendimiz Eysa Mesihke bolghan imaningle yüz-xatire qilish bilen bolmisun. ² Chünki jemleshken yéringlarga altun bagh üzüklük we chirayliq kiyimlik adem kirgende, kir kiyimlik péqir bir kishi hem kirse, ³ siler u chirayliq kiyimlik kishige qarap uninggha: «Sen töрге chiqip olturghin» dep, péqirgha: «Sen anda turghin» yaki «Ayighimda olturghin» désenglar, ⁴ öz ichinglarda yüz-xatire qilip, naheq höküm qilidighan hakimlar bolmidinglarmu?

⁵ Ey amraq buraderlirim, anglanglar. Xuda bu dunyaning péqirlirini imanda döletmen bolup, uning özini dost tutqanlarga wede qilghan padishahliqqa waris bolghili ilghimighanmu? ⁶ Lékin siler péqirlarni tehqir qildinglar. Silerge zulum qilip, silerni mehkimilerge sörigüchi baylar emesmu? ⁷ Silerning üstünglarga atalghan yaxshi isimgha kupurluq qilghuchi ular emesmu? ⁸ Eger siler muqeddes yazma buyrughandek: «Heqemsayengni özüngdek dost tutqin» dégen padishahliq emrni tutsanglar, yaxshi qilisiler. ⁹ Lékin yüz-xatire qilsanglar, gunah qilip, Tewrat qanuni teripidin xilapliq qilghuchilardek eyiblisiler.

¹⁰ Chünki kimki barche Tewrat qanunini tutup, bir ishta gunah qilsa, hemmisige qerzdar bolghan bolidu. ¹¹ Chünki «Zina qilmighin» dep éytquchi hem qatilliq

qilmighin dégendur. Lékin zina qilmay qatilliq qilsang, Tewrat qanunigha xilapliq qilghuchi boldung. ¹² Azadliqning qanunigha muwapiq höküm qilinidighanlarga toghra kelgüdek söz qilip emel qilinglar. ¹³ Chünki höküm merhemet qilmighanlarga merhemetsiz bolidu we merhemet özi hökümning üstige pexirlinidu.

Iman we yaxshi emeller

¹⁴ Ey buraderlirim, birkimning imani bolup emelliri bolmisa, néme payda bolidu? Iman uni qutquzamdu? ¹⁵ Eger bir burader yaki hemshire yalingach bolup, kündilik taamgha mohtaj bolsa, ¹⁶ silerdin biri ulargha: «Amanliq bilen bérip, issighudek kiyip, toyghudek yenglar» dése, lékin ulargha bedenlirige lazim bolghanni bermise, néme payda bolidu? ¹⁷ Shuninggha oxshash, imanning emelliri bolmisa, özi yalghuz bolghach ölgendur.

¹⁸ Éhtimalki birkim: «Sende iman bar we mende emel bar. Séning emelsiz imaningni manga körsetkin we men emellirim bilen öz imanimni sanga körsitey» dep éytidu. ¹⁹ Sen Xuda birdur dep ishinisen. Buning bilen rast qilisen. Yaman rohlar hem shuninggha ishinip titreydu. ²⁰ Lékin, ey inawetsiz adem, iman emelsiz bolsa qudretsizdur dep bilgeysen. ²¹ Atimiz Ibrahim öz oghli Ishaqni qurban'gahqa chiqarghanda emeller bilen adil qilinmidimu? ²² Körisenki, iman emelliri bilen ishlishep bérip, iman özi emeller bilen kamaletke yetküzüldi. ²³ Buning bilen muqeddes yazmining sözi, yeni: «Ibrahim Xudagha ishendi we bu uninggha adalettek sanaldi we u özi Xudaning dosti dep ataldi» dep éytilghan söz beja keltürüldi.

²⁴ Körisilerki, adem yalghuz iman bilen emes, emeller bilen adil qilinidu.

²⁵ Shundaq hem pahishe Rahab jasuslarni qobul qilip bashqa yol bilen chiqarghanda, emeller bilen adil qilinmidimu? ²⁶ Chünki beden rohsiz bolsa ölük bolghandek, iman hem emelsiz bolsa ölüktur.

Tilni tizginlesh

3¹ Ey buraderlirim, silerdin tola kishiler muellim bolmisun. Biz muellimler qattiqraq höküm tapidighinimizni bilinglar. ² Hemmimiz tola ishlarda xata qilimiz. Bir kishi héchbir sözde xata qilmisa, u özi barche bedinige yügen salghan kamil bir kishidur. ³ Atlarni bizge itaet qildurmaq üçün éghizlirigha yügen sélip, pütün bedenlirini qayturalaymiz.

⁴ Mana qattiq shamal bilen heydilip mangdurulghan chong kémiler bolsa shunche yoghan bolghini bilen, chörügüchi xalighan terepke kichikkina bir rol

bilen qayrilidu. ⁵ Shuninggha oxshash til özi kichik bir eza bolup, tola yoghan sözleydu. Mana shunche kichik ot qanche chong janggalni tutashturidu. ⁶ Til hem bir otdur. Til bir zulum alimidek ezalirimizning arisida turup, pütün bedenni daghlanturup, özi dozaxtin tutashturulup, mewjudatning chaqini tutashturidu. ⁷ Chünki barche haywanat, charwa we ucharqanatlar bolsa, ömileydighan janiwar we suda yürüidighan janiwarlar bolsa hemmisi ademlerdin bésilip tizginlimekte, hemde tizginligen. ⁸ Lékin héchbir adem tilni tizginliyelmeýdu. Özi toxtawsiz yaman bir néme bolup, öltürüidighan zeher bilen tolghandur. ⁹ Til bilen Xudawendige we Atigha hemdusana éytip, uning bilen Xudaning oxshashliqida yaritilghan ademlerge lenet oquymiz. ¹⁰ Bir éghizdin hemd we lenet chiqidu. Ey buraderler, undaq bolmisun. ¹¹ Bulaqning bir közidin chiqqan su hem tatliq, hem achchiq bolalamdu? ¹² Ey buraderlirim, enjür derixi zeytun yaki üzüm téli enjür keltürelemdu? Shundaq hem shor bulaq tatliq su chiqiralmaydu.

Yuqiridin bolghan hékmet

¹³ Aranglarda aqil we dana kim bar? Shundaq kishi hékmetning yawashliqida yaxshi yürüş-turushi bilen emellirini körsetsun. ¹⁴ Lékin köngülliringlarda achchiq, heset we muxalipliq bolsa, heqiqetke qarshi yalghan sözlep yoghanliq qilmanglar. ¹⁵ Chünki undaq hékmet yuqiridin nazil bolmay, belki dunyawı we nepsaniy bolup, yaman rohlardındur. ¹⁶ Mana heset we muxalipliq ne yerde bolsa, tertipsizlik we her yamanliq andadur. ¹⁷ Lékin yuqiridin bolghan hékmet eng awwal paktur, andin tinch, mulayim, yawash bolup, merhemet we yaxshi méwe bilen tolup, sheksiz we riyasiz bolidu. ¹⁸ Adaletning méwisi amanliqta térilip, tinchliq ornatquchilarning nésipli bolidu.

Yoghanchiliq qilmasliq

4 ¹ Aranglardiki urushlar we jédeller qeyerdındur? Ezaliringlarda jeng qilip turghan shehwetliringlardin emesmu? ² Teme qilip, ige bolmaysiler. Öltürüp heset qilip utuwalmaysiler. Jédel qilip urushisiler. Dua qilmighininglar üçün bir nerse tapalmaysiler. ³ Dua qilghininglarda yaman teriqide dua qilghininglar üçün bir néme tapmaysiler. Seweb shuki, öz shehwetliringlarga uni serp qilghinglar bar. ⁴ Ey biwapa asiylar, dunyaning dostluqi Xudagha düshmenliktur dep bilmemsiler? Kimki dunyaning dosti bolghili xalisa, Xudaning düshmini bolidu. ⁵ Yaki: «Silerde makan tutqan Roh küchlük muhebbet bilen ishtiyaq baghlaydu» dep muqeddes yazma éytqan sözni bikar deysilermu? ⁶ Lékin u ata

qilghan méhir-shepquet chongraqtur. Uning üçhün mugheddes yazmilar: «Xuda mutekebburlargha zit turidu, lékin kemterlerge méhir-shepquet ata qilidu» dep éytidu.

⁷ Bu wejedin Xudagha boyun sununglar, emma iblisqa zit turunglar we u silerdin qachidu. ⁸ Xudagha yéqin kélinglar we u silerge yéqin kélidu. Ey gunahkarlar, qolliringlarni pakiz qilinglar. Ey ikki pikirlikler, köngülliringlarni pakiz qilinglar. ⁹ Öz perishanliqlinglarni bilip, ghemkin bolup yighlanglar. Külüşhünglar yighlimaqliqqa we xushluqunglar ghemkinlikke aylandurulsun.

¹⁰ Xudawendining aldida özünglarni töwen tutunglar we u silerni égzlendüridu.

¹¹ Ey buraderler, bir-biringlarning üstidin gheywet qilmanglar. Bir buraderning gheywitini qilip, öz buradirini höküm qilghuchi Tewrat qanunining gheywitini qilip, Tewrat qanunini höküm qilidu. Lékin Tewrat qanunini höküm qilsang, Tewrat qanunini tutquchi bolmay, uning üstidin höküm qilghuchi bolisen.

¹² Qutquzushqa we halak qilishqa qadir bolghuchi, yeni Tewrat qanunini bérip höküm qilghuchi birdur. Öz heqemsayengni höküm qilidighan kimsen?

¹³ Emdi, ey siler, бүгүн yaki ete palan sheherge bérip, anda bir yil turup, soda qilip payda tapayli» dep éytqanlar anglanglar. ¹⁴ Ete néme weqe bolidighinini bilmeysiler emesmu? Hayatinglar némidur? Mana azghina waqit körünüp, kéyin yoqilidighan bir tütündursiler. ¹⁵ Xudawende xalisa we ömür körsek, uni yaki buni qilayli désenglar, yaxshi bolmamti? ¹⁶ Lékin emdi öz yaghanliqlinglar bilen pexirlinisiler. Hemme shundaq pexir yamandur. ¹⁷ Uning üçhün kimki yaxshiliq qilishni bilip qilmisa, uningha gunah bolidu.

Baylarga agahlandurush

5¹ Emdi, ey baylar, anglanglar. Üstünglarga kélidighan balalar üçhün pighan qilip yighlanglar. ² Dölitenglar chirip, libasliringlar küyidin yéyilgen. ³ Altun we kümüşhünglar datliship buzulghan we ulardiki dat silerge qarshi bir guwahliq bolup, ottek göshünglarni yeydu. Axirqi künlerde xezine yighdinglarghu! ⁴ Mana ékin yerliringlarni orghan medikarlarning bérimley élip qélin'ghan ish hechliri qichqiridu we ormichilarning awazi samawi qoshunlarning serdari bolghan Xudawendining quliqigha yetti. ⁵ Yer yüzide eysh-ishret qilip rahat bilen kün ötküzüp, yürekliringlarni qurbanliq künidikidek bordidinglar. ⁶ Adilni höküm qilip öltürdünglar. U silerge zit turmidi.

Sewr qilish

⁷ Ey buraderler, Xudawendining kélishigiche sewr qilinglar. Mana déhqan yerning yaxshi méwisige saqlap turup, küz waqtining we ete yazning yamghurigha sewr bilen muntezir bolidu. ⁸ Uning üçhün siler hem sewr qilip köngülliringlarni mustehkem qilinglar, chünki Xudawendining kélishi yéqinlashti. ⁹ Ey buraderler, bir-biringlarning üstidin shikayet qilmanglar. Bolmisa höküm qilinisiler. Mana hakim ishikning aldida turidu. ¹⁰ Ey buraderler, Xudawendining ismi bilen söz qilghan peyghemberlerni zexmet tartishta we sewr qilishta nemune qilinglar. ¹¹ Mana, sewr qilghuchilarni mubarek deymiz. Ayubning sewrini anglap, Xudawende uninggha bergen ilajni kördünglar, chünki Xudawende tola merhemetlik we méhribanliqtur.

Axirqi nesihetler

¹² Lékin hemmidin muhim, ey buraderler, ya asman bilen ya yer bilen we ya bashqa bir ant bilen qesem qilmanglar. Lékin «berheq» dégingin «berheq» bolsun, we «yaq» dégingin «yaq» bolsun. Bolmisa hökümning tégige chüshisiler. ¹³ Aranglarda birkim zexmet tartsa, dua qilsun. Birkim xushal bolsa, hemd-medhiye oqusun. ¹⁴ Aranglarda birkim késel bolsa, jamaetning aqsaqallirini qichqarsun we ular Xudawendining ismi bilen uni yagh bilen yaghlap, uning üstide dua qilsun. ¹⁵ Imanning duasi késelni qutquzidu we Xudawende uni qopuridu. Gunah qilghan bolsa hem, u kechürülidu. ¹⁶ Gunahlarni bir-biringlarga iqrar qilip, bir-biringlar üçhün dua qilinglarki, shipa tapqaysiler. Bir adilning duasi ünümlük bolup, tola ishqa qadirdur. ¹⁷ Éliyas bizge oxshash bir adem idi. U yamghur yaghmisun dep bir dua qildi we üç yil alte ayghiche yer yüzige yamghur yaghmidi. ¹⁸ U yene dua qildi we asman yamghur berdi we yer öz méwisini keltürdi. ¹⁹ Ey buraderlirim, aranglarda birkim heqiqettin éziqip ketse we bir kishi uni yandursa, ²⁰ u özi bilsunki, bir gunahkarni yolining éziqtuluqidin yandurghan kishi uning jénini ölümün qutquzup, tola gunahlarni yépip qoyghan bolidu.